

Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se 27. novembra 2012 sestali v okviru Sveta, o participaciji in socialni vključenosti mladih s poudarkom na tistih s priseljskim ozadjem

(2012/C 393/05)

SVET IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA –

OB OPOZARJANJU NA POLITIČNO OZADJE TEGA VPRAŠANJA, KOT JE NAVEDENO V PRILOGI, ZLASTI NA NASLEDNJE:

1. člen 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) govori o spoštovanju človekovega dostojanstva, svobodi, demokraciji, enakosti, pravni državi in spoštovanju človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, kot o temeljnih vrednotah Evropske unije. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških ⁽¹⁾;
2. člen 165 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, naj se ukrepi Evropske unije usmerijo v spodbujanje participacije mladih v demokratičnem življenju v Evropi;
3. v Resoluciji o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018) ⁽²⁾ je spodbujanje aktivnega državljanstva mladih in socialne vključenosti vseh mladih eden od splošnih ciljev, participacija in socialna vključenost pa dva od osmih področij ukrepanja. Resolucija določa, da sta med vodilnimi načeli, ki bi jih bilo treba upoštevati v vseh politikah in dejavnostih, povezanih z mladimi, priznavanje, da vsi mladi predstavljajo vir za družbo, in zagotavljanje spoštovanja pravice mladih do sodelovanja pri oblikovanju politik, ki jih zadevajo, in sicer s stalnim, strukturiranim dialogom z mladimi in mladinskimi organizacijami;
4. v strategiji Evropa 2020 so podane tri prednostne naloge, ki se medsebojno dopolnjujejo in temeljijo na pametni, trajnostni in vključujoči rasti. Kot del vodilne pobude, Evropske platforme za boj proti revščini in socialni izključenosti, strategija zlasti obravnava potrebo po zagotavljanju socialne in teritorialne kohezije, kjer so koristi od rasti in delovnih mest široko razširjene, ljudje, ki se soočajo z revščino in socialno izključenostjo, pa lahko živijo dostojanstveno in se v družbi dejavno udeležujejo. Področje mladine je v strategiji navedeno kot ključno področje; v okviru tega področja je pobuda Mladi in mobilnost namenjena izboljšanju uspešnosti izobraževalnih sistemov, tako formalnih kot neformalnih, ter lažjemu dostopu mladih do trga dela;

⁽¹⁾ Člen 2 Pogodbe o Evropski uniji.

⁽²⁾ UL C 311, 19.12.2009, str. 1.

IN OB SEZNANITVI Z DEJSTVOM, DA:

5. so ti sklepi usmerjeni na vse mlade, s poudarkom na tistih s priseljskim ozadjem ⁽³⁾;

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

6. aktivna participacija mladih zajema vsa področja, ki zadevajo življenje mladih, pa tudi dejavno sodelovanje v demokratičnih procesih;
7. socialna vključenost mladih vključuje dostop do storitev, kot so zdravstvo, formalno izobraževanje ter neformalno in priložnostno izobraževanje, komunikacijske in informacijske tehnologije, kultura, stanovanja, socialno varstvo in zaposlovanje, ne glede na spol, rasno ali etnično ozadje, vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost;
8. rasna, etnična, kulturna in verska raznolikost je osrednja značilnost Evropske unije, pomemben vir te raznolikosti pa so mobilnost in migracije. Leta 2011 je v EU živel 20,5 milijona državljanov tretjih držav, ki se v kontekstu EU splošno označujejo kot priseljenci in predstavljajo približno 4 % celotnega prebivalstva EU, ter 12,8 milijona državljanov EU, ki so živeli v drugi državi članici (torej ne lastni), kar je 2,5 % prebivalstva EU-27 ⁽⁴⁾;
9. starost priseljencev se po državah članicah razlikuje. Več kot polovica jih je bila leta 2011 starih med 20 in 34 let ⁽⁵⁾;

⁽³⁾ Za namene teh sklepov se bo izraz „mladi s priseljskim ozadjem“ uporabljal za opis mladih, ki so državljani tretjih držav in v EU zakonito prebivajo, ne glede na njihov kraj rojstva, ter mlade, ki so postali državljani države članice sprejema, njihovi starši pa so bili rojeni izven EU. Za namene teh sklepov se izraz „mobilni mladi državljani EU“ uporablja za opis tistih državljanov EU, ki prebivajo v državi EU, kjer niti oni niti njihovi starši niso bili rojeni, pri čemer izvršujejo svojo pravico do prostega gibanja ter bivanja v skladu s Pogodbo. Obstaja jasna razlika med pravnima okviroma, ki se uporabljata za državljane tretjih držav in državljane EU, ki izvršujejo svojo pravico do prostega gibanja. Opozoriti je treba, da se vsi ukrepi glede integracije uporabljajo za državljane tretjih držav, medtem ko se vključenost in dejavna participacija v lokalnih skupnostih uporabljata tako za mobilne mlade državljane EU kot za mlade s priseljskim ozadjem.

⁽⁴⁾ Eurostat: Statistics in focus, št. 31/2012.

⁽⁵⁾ Vir: Eurostat (migr_pop2ctz).

10. negativni učinki gospodarske in finančne krize na rast in zaposlovanje še zlasti vplivajo na mlade z manj možnostmi. Zlasti stopnja brezposelnosti mladih v Evropski uniji dosega zaskrbljujoče ravni, za mlajše od 25 let namreč znaša že več kot 20 % in se še povečuje. 21,1 % mladih med 18. in 24. letom starosti ogroža revščina;
11. dogodki v državah južnega Sredozemlja od konca leta 2010 so sprožili precejšnje selitve mladih migrantov z neposrednim učinkom na meje EU;
12. Evropski sklad za integracijo priseljencev iz držav nečlanic EU (EIF) je namenjen spodbujanju evropskega sodelovanja, da bi vsem zagotovili primerljive pravice, odgovornosti in možnosti ⁽¹⁾;
17. uspešno vključevanje migrantov je bistveno za blaginjo, medsebojno razumevanje in sporazumevanje ne le posameznih migrantov in lokalne skupnosti, temveč celotne EU, saj prispeva h gospodarski rasti in kulturnemu bogatstvu;
18. krepitev vloge in položaja mobilnih mladih državljanov EU ter mladih s priseljskim ozadjem, da bi izkoristili vse svoje možnosti za aktivno participacijo na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni, je bistven dejavnik za doseg večje socialne vključenosti ter za dobro, trajnostno in demokratično delovanje naših družb in njihov nadaljnji razvoj;

GLEDE NA NASLEDNJE:

13. formalno izobraževanje ter neformalno in priložnostno učenje so ključnega pomena za celostno integracijo in socialno kohezijo. Vsi mladi bi morali imeti enak dostop do izobraževanja, usposabljanja in trga dela. Mladi s priseljskim ozadjem si lahko z integracijo v izobraževalni sistem države sprejema nadgradijo znanje, spretnosti in kompetence, kar jim izjemno pomaga pri iskanju zaposlitve;
14. neformalno in priložnostno učenje podpirata formalno izobraževanje in lahko izboljšata družbeno in gospodarsko vključevanje mladih. V tej zvezi je pomembno delo mladinskih organizacij in mladinskih delavcev s strani mladih, z mladimi ali za mlade, zlasti tiste s priseljskim ozadjem;
15. številne dejavnosti neformalnega in priložnostnega učenja se spodbujajo prek programov financiranja EU. Nekateri programi, npr. programi za mladino, so prilagojeni potrebam mladih in dostopni vsem mladim, ne glede na njihovo različno stopnjo izobrazbe, ozadje in izbire;
16. vse več študij dokazuje, da se mlade ženske in moški s priseljskim ozadjem še vedno soočajo z veliko manj priložnostmi pri izobraževanju, na trgu dela ter pri prehodu iz izobraževanja v trg dela, in to kljub dejstvu, da se je velik del te skupine ljudi socializiral ali rodil v državi stalnega prebivališča ⁽²⁾. Podatki tudi kažejo, da brezposelnost in socialna izključenost bolj prizadeneta mlade ženske s priseljskim ozadjem kot mlade moške;
19. razisem, ksenofobija in druge oblike nestrpnosti so še naprej razlog za veliko zaskrbljenost v EU, tudi kar zadeva mlade s priseljskim ozadjem. Vsak ukrep, namenjen mladim, tudi tistim s priseljskim ozadjem, mora spoštovati Listino EU o temeljnih pravicah, zlasti spodbujanje nediskriminacije, otrokovih pravic in varstva osebnih podatkov, ter ne sme voditi v stigmatizacijo nobene določene skupine;
20. s strategijami za socialno vključevanje bi morali olajšati participacijo mladih s priseljskim ozadjem v demokratičnem, gospodarskem, družbenem in kulturnem življenju –

OPREDELJUJEJO NASLEDNJE PREDNOSTNE NALOGE ZA VEČJO PARTICIPACIJO IN SOCIALNO VKLJUČENOST MLADIH S PRISELJSKIM OZADJEM:

Ključno je spodbujati polno participacijo in socialno vključenost vseh mladih, predvsem tistih s priseljskim ozadjem, zlasti z naslednjimi ukrepi:

21. vključevanje vseh mladih v zasnovano, izvajanje in ocenjevanje vseh politik, ki nanje vplivajo;
22. spodbujanje medkulturnega dialoga in razumevanja, zlasti z dejavnimi vključevanjem oseb iz različnih kulturnih okolij v družbo, s čimer se bojujemo proti diskriminaciji, rasizmu, ksenofobiji in drugim oblikam nestrpnosti;

⁽¹⁾ Odločba Sveta 2007/435/ES z dne 25. junija 2007 o ustanovitvi Evropskega sklada za vključevanje državljanov tretjih držav za obdobje 2007–2013 v okviru splošnega programa Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov (UL L 168, 28.6.2007, str. 18).

⁽²⁾ Študija agencije FRA o migrantih, manjšinah in zaposlovanju iz leta 2011.

23. zagotavljanje enakosti med mladimi ženskami in moškimi, zlasti z zagotavljanjem enakega dostopa do kakovostnega izobraževanja in usposabljanja ter omogočanje nemotenega prehoda s področja izobraževanja na trg dela;
 24. upoštevanje ključne vloge neformalnega in priložnostnega učenja ter priznavanja učnih rezultatov takega učenja;
 25. priznavanje vloge, ki jo imajo mladinske organizacije, vključno z migrantskimi mladinskimi organizacijami, in drugi deli civilne družbe pri podpiranju vključevanja mladih;
 26. dejavno vključevanje lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov v izvajanje politike socialnega vključevanja ter izboljšanje njihovega sodelovanja pri vprašanjih, povezanih z migracijami, vključno s podporo participaciji in socialnemu vključevanju mladih;
 27. priznavanje pomena učenja uradnega jezika (uradnih jezikov) države sprejema ter drugih tujih jezikov;
- POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ V SKLADU S SVOJIMI PRISTOJNOSTMI IN OB SPOŠTOVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI:
28. pri oblikovanju politike in zagotavljanju storitev upoštevajo specifične potrebe in težave, s katerimi se soočajo mladi s priseljskim ozadjem, ter zagotovijo enostavno dostopne storitve za mlade, ki so bili ali so v nevarnosti, da bodo žrtev diskriminacije, ksenofobije in rasizma; se zavedajo, da aktivno državljanstvo mladih [...] v enaki meri temelji na njihovih odgovornostih in zavezi k dejavni participaciji v družbi;
 29. spodbujajo delo z mladimi in mladinsko politiko, kar lahko izboljša aktivno participacijo, socialno vključevanje, solidarnost in medkulturni dialog med mladimi ter vodi v sprejemanje vse večje raznolikosti med vsemi mladimi; razvijejo naj inovativne načine za izvajanje dela z mladimi na krajih, kjer se mladi srečujejo;
 30. spodbujajo osebni razvoj in dobrobit vseh mladih, in sicer prek priložnosti za mladinsko delo, pri katerem lahko mladi uresničijo svoj potencial ter postanejo dejavni in vključeni člani družbe;
 31. podpirajo dejavno sodelovanje in participacijo mladih s priseljskim ozadjem v njihovih lokalnih skupnostih, zlasti kar zadeva priložnosti za neformalno in priložnostno učenje;
 32. izboljšajo dostopnost kulturnih in športnih storitev ter storitev za prosti čas, saj so pomembna orodja za socialno vključevanje mladih s priseljskim ozadjem ter mobilnih mladih državljanov EU;
 33. vzpostavijo sisteme izobraževanja in usposabljanja ter učiteljem zagotovijo potrebno usposabljanje in kompetence v odziv na specifične potrebe vsakega posameznega učenca, vključno z boljšo podporo pri učenju za mlade s priseljskim ozadjem;
 34. spodbujajo večjezičnost mobilnih mladih državljanov EU in mladih s priseljskim ozadjem ter podpirajo učenje uradnega jezika (uradnih jezikov) v državi, kjer živijo, kar jim omogoča, da pridobijo znanje ter polno sodelujejo pri izobraževalnih, kulturnih in družbenih dejavnostih;
 35. sodelujejo z mladinskimi delavci in mladinskimi organizacijami, vključno z migrantskimi mladinskimi organizacijami, pri zasnovi, spodbujanju in podpiranju dostopnih **dejavnosti vzajemnega učenja**, da bi negovali medsebojno spoštovanje, strpnost in medkulturno razumevanje;
 36. spodbujajo socialno vključenost v informacijsko družbo, npr. z izboljšanjem medijske pismenosti med mladimi s priseljskim ozadjem;
 37. podpirajo mobilne mlade državljane EU in mlade s priseljskim ozadjem pri prehodu iz izobraževanja ali usposabljanja v zaposlitev ter skladno z nacionalno zakonodajo in storitvami zagotavljajo enak dostop vsem mladim do jamstvenih shem za mlade;
 38. spodbujajo participacijo mobilnih mladih državljanov EU in mladih s priseljskim ozadjem v strukturah odločanja ter krepijo njihovo učinkovito participacijo ter prispevek k politikam in programom, ki jih zadevajo;
 39. podpirajo mreženje in spodbujajo strateška partnerstva med mladinskimi organizacijami, vključno z migrantskimi mladinskimi organizacijami, organi na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter zasebnim sektorjem za pripravo projektov in dogodkov, ki jih vodijo mladi in priznavajo raznolikost ter spodbujajo vključevanje;
- POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V SKLADU S SVOJIMI PRISTOJNOSTMI IN OB SPOŠTOVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI:
40. vključujejo vse mlade v zasnovno, izvajanje in ocenjevanje vseh politik, ki nanje vplivajo;

41. preučijo položaj mladih žensk in moških s priseljskim ozadjem glede na spol ter vzpostavijo ukrepe za enake možnosti in enakost spolov;
42. prepoznajo pomembno vlogo, ki jo ima lokalna skupnost pri podpori mladih s priseljskim ozadjem pri tem, da razširijo svoje znanje, spretnosti in kompetence prek priložnosti za formalno izobraževanje ter neformalno in priložnostno učenje in razvoj;
43. čim bolj izkoristijo Evropsko leto državljanov 2013, da bi se usmerili na mobilnost in vsestransko participacijo mobilnih mladih državljanov EU v evropski družbi ter okrepili zavest o pravicah in odgovornostih mobilnih mladih državljanov EU ter mladih s priseljskim ozadjem za večjo kohezijo in boljše medsebojno razumevanje;
44. spodbujajo medsektorsko sodelovanje in sinergije raznih interesnih skupin, ki se ukvarjajo z vprašanji migracije, na nacionalni, regionalni in evropski ravni;
45. podprejo programe in dejavnosti, ki izboljšujejo dostop do zaposlovanja in večajo zaposljivost mobilnih mladih državljanov EU ter mladih s priseljskim ozadjem prek poklicnega svetovanja in seznanjanja z možnostmi za zaposlitev, izobraževanje in usposabljanje;
46. preučijo, kako bi se lahko storitve obveščanja in svetovanja mladim usmerile na mlade s priseljskim ozadjem, da bi jim zagotovili njim prilagojene in inovativne informacije ter svetovanje prek medosebnih in spletnih metod;
47. spodbujajo in podpirajo sodelovanje med mladinskimi organizacijami, vključno z migrantskimi mladinskimi organizacijami, ter mediji pri razširjanju nezaznamovane podobe mladih s priseljskim ozadjem, da bi tako povečali socialno vključenost;
48. pozdravijo sprejetje predlaganega priporočila Sveta o vrednotenju neformalnega in priložnostnega učenja ter priznajo vlogo mladinskih organizacij tudi kot ključnih ponudnikov neformalnega in priložnostnega učenja, ki je bistveno za mlade s priseljskim ozadjem;
49. si prizadevajo zagotoviti, da bo izvajanje naslednje generacije programov EU in drugih instrumentov, namenjenih mladim, dostopno in prilagojeno potrebam vseh mladih ter krepijo podporo in financiranje mladinskih dejavnosti na vseh ravneh, ki so usmerjene v socialno vključevanje in medkulturni dialog mladih iz držav članic in nečlanic EU;
- POZIVAJO KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:
50. spodbuja dobre prakse na področju socialne vključenosti mobilnih mladih državljanov EU ter mladih s priseljskim ozadjem na podlagi ustreznih študij, npr. poročila Skupnega raziskovalnega središča o politiki glede informacijskih in komunikacijskih tehnologij za mlade z manj priložnostmi ter študije o pomenu mladinskega dela, kar bo orisalo različne dejavnosti mladinskega dela ter njihov pomen za mlade v EU;
51. okrepi dopolnjevanje med ustreznimi politikami, zlasti povezavo med Strategijo EU za mlade in prednostno nalogo „vključujoča rast“ iz strategije Evropa 2020;
52. zberejo več dokazov in poglobijo znanje glede participacije in socialne vključenosti mladih s priseljskim ozadjem ter mobilnih mladih državljanov EU.

PRILOGA

Politično ozadje

1. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 28. junija 2001 o spodbujanju pobud, podjetnosti in ustvarjalnosti mladih: od izključenosti do krepitev vloge ⁽¹⁾.
2. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta z dne 22. maja 2008, o participaciji mladih z manj priložnostmi ⁽²⁾.
3. Sklepi Sveta z dne 26. novembra 2009 o izobraževanju otrok iz migrantskih družin ⁽³⁾.
4. Resolucija Sveta z dne 27. novembra 2009 o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018) ⁽⁴⁾.
5. Sklepi Sveta z dne 18. novembra 2010 o vlogi športa kot sredstvu in vzpodbudi za dejavno socialno vključevanje ⁽⁵⁾.
6. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o mladinskem delu ⁽⁶⁾.
7. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o dejavnem vključevanju mladih: boj proti brezposelnosti in revščini ⁽⁷⁾.
8. Sklepi sveta o reševanju problema revščine otrok in spodbujanju njihove dobrobiti, sprejeti 17. junija 2011 ⁽⁸⁾.
9. Sklepi Sveta z dne 28. novembra 2011 o jezikovnih kompetencah za spodbujanje mobilnosti ⁽⁹⁾.
10. Sklepi Sveta o evropskem programu za vključevanje državljanov tretjih držav, ki jih je decembra 2011 sprejel Svet za pravosodje in notranje zadeve ⁽¹⁰⁾.
11. Sporočilo Komisije o evropskem programu za vključevanje državljanov tretjih držav ⁽¹¹⁾.
12. Evropa 2020 – evropska strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast ⁽¹²⁾.

⁽¹⁾ UL C 196, 12.7.2001, str. 2.

⁽²⁾ UL C 141, 7.6.2008, str. 1.

⁽³⁾ UL C 301, 11.12.2009, str. 5.

⁽⁴⁾ UL C 311, 19.12.2009, str. 1.

⁽⁵⁾ UL C 326, 3.12.2010, str. 5.

⁽⁶⁾ UL C 327, 4.12.2010, str. 1.

⁽⁷⁾ UL C 137, 27.5.2010, str. 1.

⁽⁸⁾ Dok. 11844/11.

⁽⁹⁾ UL C 372, 20.12.2011, str. 27.

⁽¹⁰⁾ Dok. 18296/11.

⁽¹¹⁾ COM(2011) 455 final.

⁽¹²⁾ COM(2010) 2020 final.